

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 151 16 Φεβρουαρίου 2005

«Τί ἐστὶν ἄνθρωπος;»

έν τολμῷ νά ἀρθρώσω ἄποψη γιά τήν ὑπαρξή μου, ἢ νά θυμίσω τήν κρυστάλλινη, σεβαστική ἀναφορά τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας στόν ἄνθρωπο, πού τόν νοιώθουν, ὡς τό κορύφωμα τῆς Δημιουργίας, καί μέ πνίγει τό εὐτελιστικό, ἀντιρρητικό παραλήρημα. Ὁ λόγος, πού τόν ἀπευθύνω στόν ἑαυτό μου καί, πού ἔχει ἀντικείμενο ἔρευνας τή μονάκριβη καί ἀδιαπραγμάτευτη ὑπαρξή μου, ὅταν ἐπεκτείνεται σέ διάλογο μέ τό συνοδίτη, ἀχθοφόρο τοῦ ἴδιου πακέτου ἀποριῶν, δέν εἶναι ἐνασχόληση ἄνετη καί ἀνώδυνη. Δέ βρίσκει πάντοτε ἀνταπόκριση. Δέν ὁδηγεῖ, ἀναπόφευκτα, σέ συναδέλφωση καί σέ συντονισμό τῆς ἀναζήτησης. Συχνά συναντᾷ τήν προκατάληψη ἢ τήν κακόπιστη αὐτοσχύρωση. Καί καταλήγει σέ διάσταση καί σέ διαφωνία. Κάποτε καί σέ ἀνοιχτή ἀντιπαράθεση.

Τά πολλά καί ἀντιφατικά κατάλοιπα τῶν αἰώνων, πού διάβηκαν καί οἱ ποικίλες ἰδεολογικές ἐμπλοκές τῆς ἐκρηκτικῆς ἐποχῆς μου, ἔχουν προκαλέσει νέφωση ἀοριστίας καί σύγχυσης γύρω ἀπό

τόν άνθρωπο, πού υποτίθεται πώς τόν αναγορεύουν σέ πρώτη άξία καί πώς τόν ύπηρετοῦν μέ άφοσίωση. Θεωρίες, πού δέν άπαντοῦν αὐθεντικά καί πειστικά στό «περί ανθρώπου» έρώτημα, αλλά ένορχηστρώνονται στήν προπαγάνδα τῆς ύλοφροσύνης, σπέρνουν στό λογισμό άγκάθια άμφισβήτησης. Τραυματίζουν τήν έμπιστοσύνη μας στήν ώριμη καί κατασταλαγμένη κρίση τῶν φωτισμένων προγόνων μας. Έρεθίζουν άρνητικά τίς άνυποψίαστες ψυχές. Γεννοῦν άμφιβολίες, άναδιπλώσεις καί έπιφυλάξεις, πού συχνά έξελίσσονται σέ σκληρές καί έπίμονες άντιπαλότητες. Καί μεταλλάσσουν τήν αὐτοσυνειδησία μας.

Ερευνητικές άπόπειρες άνολοκλήρωτες, ρεύματα σκέψης θολῆς ἤ χαοτικῆς σκοπιμότητας, ένταγμένης σέ προγραμματισμούς έξουσίας, άφέλειες τῆς δημοσιογραφίας ἤ τῆς τηλεοπτικῆς τεχνολογίας ίκνογραφοῦν ένα έντελῶς διαφορετικό προφίλ τοῦ ανθρώπινου προσώπου. Καί τό λανσάρουν, ὡς τό μόνο ἠλεγμένο καί κατακυρωμένο μοντέλο ύπαρξιακοῦ προβληματισμοῦ. Ὡς τή μόνη δίοδο γιά τήν άλάθητη πρόσβαση, τήν ἔγκυρη γνώση καί τήν έκσυγχροτισμένη ανάδειξη τοῦ ανθρώπου.

Θά χρεωνόμουν τήν τόλμη, νά χαρακτηρίσω τήν παρέμβασή τους πράξη στρεβλωτική. Προσπάθεια μετακίνησης τοῦ ένδιαφέροντος άπό τό «εἶναι» στό «φαίνεσθαι» καί στό «ἔχειν». Ἀπό τή διαδικασία άναζήτησης τῆς όντολογικῆς ταυτότητάς μας, στόν άγώνα γιά τή θεοποίηση ενός όντος, πού οἱ ἴδιοι δέν τοῦ έμπιστεύονται άλλα στοιχεῖα διακριτικά καί ύπεροχικά, παρά μονάχα τό προνόμιο(!) νά εἶναι άπόγονος τοῦ πιθήκου.

Οδέκατος ἔνατος αἰώνας καί ὁ εἰκοστός, πού τόν ἔζησα προσωπικά, σ' ὅλη τήν ἱλιγγιώδη του άνάπτυξη καί σ' ὅλη τή βάρβαρη άγριότητά του, διατύπωσαν, μέ πλαστή έγγύηση έπιστημονικῆς αὐθεντίας, τήν άποψη, πώς ὁ άνθρωπος βρίσκεται στήν άνώτατη βαθμίδα μιᾶς μετεξέλιξης, πού αρχίζει άπό τήν άπλούστερη μορφή τῆς ζωῆς καί κορυφώνεται στό «ἐλεύθερο» καί «σκεπτόμενο» πλάσμα, τό δημιουργό καί συγγραφέα καί πρωταγωνιστή τῆς παγκόσμιας ἱστορίας. Ἡ άποψη αὐτή ἔτρεξε σ' ὅλα τά μήκη καί πλάτη τοῦ πλανήτη. Ἀποπροσανατόλισε τίς συνειδήσεις. Θεοποίησε τήν εὐμάρεια. Εὐτέλισε τό ανθρώπινο πρόσωπο.

Τό ψυχοφάρμακο

Γνωστή καί πολλαπλά υπομνηματισμένη, δημοσιογραφικά καί τηλεοπτικά, ή δίψα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου γιά προβολή. Γιά ἐστίαση τῆς δημόσιας προσοχῆς στό πρόσωπό του. Καί γιά ἀτέρμονα, ἔστω καί πλαστό, ἔπαινο. Γνωστή, ἐπίσης, καί ἡ ἀγχώδης προσπάθεια τῶν ἀνθρώπων τοῦ στενοῦ καί τοῦ εὐρύτερου περιβάλλοντός του νά τοῦ σερβίρουν, καθημερινά, τό ἀπαραίτητο σιτηρέσιο τῆς κολακείας, γιά νά κρατιέται στή φόρμα τῆς εὐφορίας καί νά ἀποφεύγει τίς ἐκρήξεις τοῦ θυμοῦ καί τή βάρβαρη ἐφόρμηση ἐναντίον σέ κείνους, πού ἀποτολμοῦν νά ἀποτοιχίζουν τίς εἰδωλικές γιγαντοαφίσες τοῦ μεγάλου του.

Οἱ πλατειές μάζες τοῦ λαοῦ δέν θά εἶχαν ἀντίρρηση νά ἀποδεχτοῦν κάποιες, ισόρροπες ὡς καί ὑπερβολικές, κολακευτικές ἐκδηλώσεις, ἂν αὐτές πετύχαιναν νά λειτουργήσουν σάν ψυχοφάρμακα, ἱκανά νά ἀνακόψουν τήν ψυχολογική κατάρρευση τοῦ ἀποτυχημένου ἐκκλησιαστικοῦ ἡγέτη καί νά θεραπεύσουν τό σύνδρομο τῆς μελαγχολίας του, πού τόν κατατρύχει καί πού τό ἐκδηλώνει μέ τήν ἀσυγκράτητη,

δημόσια, ἐπιθετικότητά του. Ὅταν, ὅμως, οἱ δόσεις τῆς κολακείας ξεπερνοῦν τίς ἀνάγκες τῆς θεραπείας καί καταντοῦν ντοπάρισμα τοῦ προσώπου καί γενεσιουργό αἴτιο τῆς ἁμετρῆς ἀλαζονείας, τότε οἱ ἰσορροπίες ἀνατρέπονται. Ἡ ἀπαραίτητη σεμνότητα τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος ἀλλοτριώνεται ἢ ἀχρειώνεται. Ἡ εἰκόνα τοῦ πατέρα καί ποιμένα μεταλλάσσεται σέ πορτραῖτο ἡγεμόνα καί δυνάστη, τύπου Ναβουχοδονόσορα ἢ Νέρωνα. Καί ἡ κοινή γνώμη μπαίνει στό τοῦνελ τῆς σύγχυσης. Χάνει τήν ἐμπιστοσύνη της στόν Ἱεουργό τῶν Μυστηρίων. Μπλοκάρεται, προβληματίζεται. Καί ἀντί γιά ἐκτίμηση καί θάμβος, ἀποθηκεύει μέσα της ἀπαρέσκεια καί ἀηδία. Καί ἡ ἐπαναστατεῖ καί ἀπορρίπτει τό εἶδωλο ἢ συστέλλεται μελαγχολικά καί κρύβεται στό φυλάκιο τῆς σιωπῆς.

Θά μπορούσαμε νά ἀραδιάσουμε ὁρμαθό ἐκδηλώσεων τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ περιβάλλοντος, πού ξεπερνοῦν τό σεβαστικό ἔπαινο στό πρόσωπο τοῦ κ. Χριστόδουλου καί ἐντάσσονται σέ «συμφωνημένο» πρόγραμμα ὑπερμετρῆς καί κακόγουστης κολακείας. Περιοριζόμαστε στή φωτογράφιση καί τήν παρουσίαση μιᾶς ἐκδήλωσης,

πού, καθώς ξεπέρασε κάθε ὄριο, κινήθηκε ἀσυγκράτητη στήν περιοχή τοῦ γελοίου.

* * *

Κατά μήνα Ὀκτώβριο τοῦ 2004, ὁ κύκλος τῶν ἐξαρτημένων κολάκων, πού δορυφορεῖ τόν κ. Χριστόδουλο, μέ προεξάρχοντα τόν ἀθεράπευτο ἐραστή τῆς κολακείας Μητροπολίτη Ἀνθιμο, ὀργάνωσε δημόσια, ἐπίσημη ἐκδήλωση, γιά νά τιμήσει(!!!), μέ κάλπικα εὔσημα, τόν προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν. Στήν ἐκδήλωση, πού πραγματοποιήθηκε στήν αἴθουσα τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «ὁ Παρνασσός», ἐκδιπλώθηκαν, ἐπεξεργασμένες καί πλουμισμένες, οἱ σελίδες τῆς τριαντάχρονης ἀρχιερατικῆς δραστηριότητος τοῦ κ. Χριστόδουλου. Μέ τέτοια ἔμφαση στά ἀνύπαρκτα προσόντα του καί μέ τέτοια λεκτική φόρτιση στούς ἐπαίνους, ὥστε νά ζωγραφίζεται καί νά διαφημίζεται ἡ ἀρχιερατική του διακονία ὡς «σημεῖον μέγα». Παράλληλα, παρουσιάστηκε ἕνας ὀγκωδέστατος τιμητικός (κατά τή δήλωση τῶν πρωτεργατῶν) τόμος, πού περιλαμβάνει, ἐκτός ἀπό τά παράγωγα διαφόρων μελετητῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου καί μιά μακρά κολακευτική (μᾶλλον ἐμετική) βιογραφία τοῦ «τιμώμενου» Ἀρχιεπισκόπου.

Μή βιαστεῖτε νά ψέξετε τό χαρακτηρισμό τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς βιογραφίας ὡς «κολακευτικῆς» (μᾶλλον ἐμετικῆς). Καί μή θελήσετε νά τήν ἐντάξετε στήν προσπάθεια διάσωσης τῶν ἀπαραίτητων ντοκουμέντων, πού θά ἀξιοποιηθοῦν αὔριο κατά τή σύνταξη τῆς νεώτερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας. Τά στοιχεῖα, πού ἐνσωματώθηκαν στόν τιμητικό τόμο καί αὐτά,

πού, παράλληλα, προσφέρθηκαν, ὡς προφορικό ἐγκώμιο ἢ καταστρώθηκαν στό περιοδικό «Ἐκκλησία», δέν ἔχουν καμιά σχέση, οὔτε μέ τή σημερινή ἐπικαιρότητα, οὔτε μέ τήν αὐριανή, νηφάλια, ἱστοριογραφία. Δέν ἀφηγοῦνται πραγματικά γεγονότα. Καί δέν ἰχνογραφοῦν, «κατά ἀλήθεια», τίς ἀρχιεπισκοπικές ἐκκλησιαστικές πρωτοβουλίες. Μόνο θωπεύουν, κατά ἀδέξιο, κοσμικό τρόπο, τήν ἔπαρση. Καί τρέφουν τό πάθος τῆς ἀλαζονείας.

Ὁ σοβαρός μελετητής, πού προσεγγίζει, μετά τό θάνατό τους, τίς ἡγετικές φυσιογνωμίες καί ζυγίζει, μέ ἀκριβοδίκα κρίση, τήν προσφορά τους, γράφει ἱστορία. Δέ διαπλέκεται, ὥστε ρόβουλα, μέ τήν κατεστημένη ἐξουσία τῶν ἡμερῶν του. Δέν πουλάει λιβάνι πλαστοῦ θαυμασμοῦ, γιά νά ἀγοράσει προνόμια καί ὠφελήματα. Βυθίζεται στά «κατάλοιπα» παρωχημένων ἐποχῶν, τά μελετάει προσεκτικά, τά ζυγίζει, τά ἀποτιμᾷ καί τά μεταφέρει, δίχως τήν παραμικρή ἀλλοίωση, στόν ἱστορικό πίνακα.

Ἀντίθετα, ἐκεῖνος, πού στήνεται ἀπέναντι στήν καρέκλα τοῦ πανίσχυρου ἐξουσιαστή καί ἀπαγγέλλει χειμαρρῶδη τιμητικό λόγο καί καλοδοουμένο ἐγκώμιο, δέν ἀποτυπώνει, τίμια, τήν πραγματικότητα καί δέ γράφει ἱστορία. Ἐπαινεῖ τόν ἄρχοντα καί τή σφραγίδα, πού κρατάει στό χέρι του, ἐλπίζοντας ἢ προσδοκώντας κάποια ἐκδούλευση. Καταστρώνει, δουλικά, κολακεία καί ἀπλώνει τό χέρι, γιά νά εἰσπράξει τό τίμημα.

Στή συγκεκριμένη περίπτωση, πού ὁ «τιμώμενος καί ἐγκωμιαζόμενος» μέ τόν τόμο εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, καί ὁ «προεξάρχων» ἐγκωμιαστής κάλαμος

κρέμεται από τό χέρι κάποιου άγαμου κληρικού, πού περιμένει μέ άγωνία τήν έπισκοπική ράβδο, ή σύνταξη καί ή έκφορά του τιμητικού λόγου περνάει στην κατάσταση τής άνέντιμης, σκοτεινής, διαπλοκής. Σερβίρεται άδόκιμη κολακεία, γιά νά είσπραχτεί ή έπιθυμητή προαγωγή. Καί τίποτα περισσότερο.

Καί, γιά νά μή ξεχνιώμαστε ή νά μή παρασυρόμαστε, πρέπει νά υπενθυμίσουμε καί νά υπογραμμίσουμε καί τό, παράλληλο, φαινόμενο πλησμονής τής κολακευτικής έξαχρείωσης. Γιατί καί αυτό έκδηλώθηκε κατά τό χειμαρρώδη έκβρασμό του δουλοπρεπούς κολακευτικού λόγου στην αίθουσα του Παρνασσού. Κύριος όμιλητής στό «συμπόσιο», ήταν (ποιός άλλος;) ό Μητροπολίτης "Ανθιμος. Τό πανομοιότυπο αντίγραφο του Χριστόδουλου, πού, μέ δυό-τρία πήγαινε-έλα στην Κωνσταντινούπολη, κατάφερε νά άποσπάσει από τό Χριστόδουλο, ως άντίτιμο τής προσφοράς του, τή Μητρόπολη Θεσσαλονίκης. Ό Χριστόδουλος δείχνοντας τήν περίσσεια τής εύγνωμοσύνης του προς τόν "Ανθιμο, έπειδή άνέλαβε τήν άποστολή νά έξισορροπήσει τήν άναταραχή μεταξύ Φαναρίου καί Άθηνών, του πρόσφερε τό θρόνο τής Θεσσαλονίκης καί τόν ιδιαίτερα τιμητικό τίτλο του «παναγιώτατου». Καί ό "Ανθιμος, παντευτυχής γιά τήν (άντικανονική) μετάθεσή του στην συμπρωτεύουσα, δέχτηκε νά άνεβεί στό βήμα του Παρνασσού καί νά άνυψώσει ίσαμε τόν τρίτο ούρανό τό φίλο καί εύεργέτη του. Ό πρώτη διαπλοκή είχε στόχο (καί τόν πέτυχε) τήν ίκανοποίηση των προσωπικών του επιδιώξεων. Καί ή δεύτερη, έφερε σάν

άποτέλεσμα τό άλληλομασκάρεμα μέ τά καλλυντικά τής κολακείας.

* * *

Άπλά, δίχως πρόσθετη έπεξεργασία, μεταφέρουμε έλάχιστες, χαρακτηριστικές άποστροφές των επαινετικών λόγων, πού τους άπολάμβανε μακαρίως ό Μακαριώτατος, χωρίς νά νοιώσει κρίση συνείδησης καί χωρίς νά παρέμβει δραστήρια καί νά ανακόψει τήν παραποίηση του προσώπου του μέ τά πλουμίδια τής κολακείας.

Στήν είσηγητική μελέτη του τιμητικού τόμου, πού δηλώνεται, ότι συνετάγη μέ τήν έπιμέλεια του άρχιμανδρίτη (καί υποψήφιου δεσπότη) Έρώνυμου Νικολόπουλου, γράφονται, άνάμεσα στά πολλά:

«...Πανθομολογούμενο είναι, ότι μέσα σέ αυτά τά έξη χρόνια συνετελέσθησαν γεγονότα σπουδαία καί διαμορφώθηκε ένα κλίμα τέτοιο, ώστε ό νέος άνεμος πού έπνευσε νά χαρακτηρίζεται από άνατροπές καί νά σηματοδοτεί άν όχι μία "νεκρανάσταση", όπωσδήποτε τήν άφύπνιση τής Έκκλησίας τής Έλλάδος...».

«Τό γεγονός ότι ό τιμώμενος πρωταγωνιστεί στην παρούσα ιστορική συγκυρία χαράσσοντας τήν πορεία τής Έλλαδικής Έκκλησίας, βάλλων καί βαλλόμενος, κρίνων καί κρινόμενος, συγκεντρώνοντας τά πυρά των άντιπάλων, άλλά καί τόν έπαινο των καιροσκόπων, είσπράττοντας περιστάσιακά τόν δισταγμό των φίλων, άλλά καί στηριζόμενος στην άγάπη καί τήν έμπιστοσύνη του χριστεπώνυμου πληρώματος, καθώς καί των συστρατευμένων στα όράματά του συνεργατών, καθιστά τή σκιαγράφηση τής μέχρι τώρα πορείας του έλλιπής, ενώ άπο-

καλύπτει έκδηλη τήν αναγκαιότητα μιᾶς πληρέστερης ανάπτυξης, στό μέλλον, τῶν θεμάτων, πού ἀκολουθοῦν».

«...Τήν ἴδια περίοδο, (πού ἦταν ἐφημέριος στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν) πλέον τῶν ποιμαντικῶν, ὁ Μακαριώτατος ἀναλαμβάνει ἰδιαίτερα καί εὐαίσθητα διοικητικά καθήκοντα στόν ἐκκλησιαστικό ὀργανισμό. Κατόπιν διαγωνισμοῦ, προσλαμβάνεται ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τό 1968, ἐνῶ μέχρι τό 1974, ἐκδιπλώνοντας τίς γνώσεις του καί τά πολλαπλά του χαρίσματα ἀναδεικνύεται Ἀρχιγραμματεῦν καί συνεπῶς ὑπεύθυνος ὄλων τῶν συνδικῶν ὑπηρεσιῶν».

Τό ὅτι προσλήφθηκε ὡς Γραμματεὺς τῆς Συνόδου «κατόπιν διαγωνισμοῦ», εἶναι ψέμα χοντροειδέστατο. Ποτέ καί κανένας κληρικός δέν προσλήφθηκε στή Γραμματεία τῆς Συνόδου «κατόπιν διαγωνισμοῦ».

Καί συνεχίζονται τά ἐμετικά μαργαριτάρια στόν τιμητικό ἔπαινο:

«Τόν Ἀρχιμανδρίτη Χριστόδουλο Παρασκευαΐδη, Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τήν Ἀρχιεπισκοπεία Ἱερωνύμου, τόν προτείνει ὁ διάδοχός του Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ καί ἡ Ἱερά Σύνοδος τόν ἐκλέγει Μητροπολίτη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ. Εἶναι ἡ στιγμή, κατά τήν ὁποία «τέθηκε ὁ λύχνος ἐπὶ τήν λυχνίαν ἵνα λάμπη πᾶσι» (Ματθ. ε' 15)....».

Μέ πονηρή ἐπιμέλεια, ὁ ἰχνογράφος τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ πορτραίτου ἀποφεύγει νά μαρτυρήσει μέ ποιό τρόπο ὁ Χριστόδουλος λαφυραγώγησε τή Μητρόπολη Δημητριάδος. Ποιές ραδιουργίες ὕφανε, γιά νά φτάσει στό ἀρχιερατικό ἀξίωμα. Ποιούς Ἱερούς Κανόνες καταπάτησε ἀσύστολα, γιά

νά εὐαρεστήσει στή Σεραφειμική κάστα καί, γιά νά ἀποσπᾶσει τήν εὐνοιά της καί τήν ψῆφο της. Ποιό σεβάσμιο Ἱεράρχη ἐκδίωξε, γιά νά καταλάβει, ἀνευθρίαστα, τό θρόνο του. Αὐτά ὅλα σπρώχτηκαν, βίαια, στό μυστικό ἀρχεῖο. Καί προβλήθηκε ἡ διάστροφη ἀναφορά στό Εὐαγγελικό κείμενο καί ἡ κολακευτική φράση, ὅτι τέθηκε ὁ λύχνος «ἐπὶ τήν λυχνίαν».

Θά μεταφέρουμε καί ἓνα ἀκόμα ἀπόσπασμα ἀπό τήν κολακευτική φλυαρία τοῦ ἀρχιμανδρίτη, μέ τήν ὁποία, ὁπωςδήποτε, ὑπόγραψε τό προσύμφωνο τῆς προαγωγῆς του.

«Ὡς Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ὁ κ. Χριστόδουλος διοχέτευσε τή δυναμικότητά του στήν ὀργάνωση τῆς Μητροπόλεως μέ κριτήριο τίς σύγχρονες ἀπαιτήσεις. Μεταδίδοντας τόν ἐνθουσιασμό του σέ παλαιούς καί νέους συνεργάτες ἄλλαξε τήν εἰκόνα τῆς Μητροπόλεως καθιστώντας τήν πρότυπο ποιμαντικῆς ἐργασίας, ἀλλά καί κέντρο πολυσυλλεκτικό, ὅπου εὗρισκαν καταφύγιο ἀνήσυχτα πνεύματα μή εὐδοκимоῦντα σέ ἄλλα ἐκκλησιαστικά κλίματα».

Στήν παράγραφο αὐτή στεγάζεται ἡ ἄμετρη κολακευτική ψευδολογία καί ἡ, ἐκ παραδρομῆς, ὁμολογία κάποιας τραγικῆς ἀλήθειας.

Ἡ ψευδολογία εἶναι, ὅτι ὁ Χριστόδουλος δούλεψε γόνιμα καί δημιουργικά στή Μητρόπολη Δημητριάδος καί ἄλλαξε τήν εἰκόνα τῆς Μητρόπολης. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πῶς δέν ἔκανε ἀπολύτως τίποτα. Ὁ Βόλος καί ἡ περιοχὴ τόν ἔβλεπαν σάν κομήτη. Κάποτε πήγαινε στήν ἔδρα τῆς Μητρόπολης καί βιαζόταν νά φύγει. Σά νά τόν κυνηγοῦσε ὁ ἔλεγχος τῆς συνείδησης καί νά τόν

έσπρωχνε έξω από τὰ ὅρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἢ ντροπῇ. Μπῆκε ἀνώμαλα, μέ τή συμμαχία τῶν Συντακτικῶν Πράξεων τοῦ σκληροῦ δικτάτορα Ἰωαννίδη καί τόν βασάνιζε ἡ σκέψη, πῶς κουβαλάει στίς ἀποσκευές του τό ὄνειδος. Καί ἔφευγε, γιά νά γλιτώσει τό συνειδησιακό μαστίγωμα. Γύριζε, πότε στό ἐσωτερικό τῆς χώρας καί πότε στήν ἀλλοδαπή. Καί τό μόνο, πού φρόντιζε μέ ἐπιμέλεια, ἦταν ἡ μελλοντική του προώθηση στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν. Ὅπου γινόταν πανηγύρι καί ὅπου μυριζόταν συγκέντρωση Μητροπολιτῶν, ἐνίσχυε τό μητροπολιτικό κύκλωμα μέ τήν παρουσία του καί ἄγρευε, μέ τίς κολακεῖες του καί μέ τίς ὑποσχέσεις του, τίς ἀπαραίτητες ψήφους. Ὅλα τὰ ἄλλα, γιά δημιουργικές δραστηριότητες στή Μητρόπολη Δημοτριάδος, ἔτσι, ὅπως μνημονεύονται ἀπό τόν κόλακα συντάκτη τοῦ ἐγκωμιαστικοῦ ἄρθρου, δίχως τή μνημόνευση συγκεκριμένων ἔργων, ἀποτελοῦν καύση θυμιαμάτων. Καπνοῦς, πού θολώνουν τό μυαλό τοῦ δυνάστη-ἀποδέκτη, ἀλλά δέ λειτουργοῦν ὡς τίμια πληροφόρηση καί δέν πείθουν τούς νηφάλιους ἀναγνώστες.

Σημείωσα, ὅμως, ὅτι ὑπάρχει καί μιά τραγική ἀλήθεια σ' αὐτή τήν ὑπέρμετρη, κολακευτική ἀποστροφή, μέ τήν προϋπόθεση, ὅτι θά τή μετρήσει κανεῖς καί θά τήν κατανοήσῃ, μέ τό ἀνάστροφο ἠθικό κριτήριο.

Ὁ ἐπιμελητής τῆς «βιογραφίας» ἐπισημαίνει, ὅτι ὁ Χριστόδουλος ἄλλαξε τήν εἰκόνα τῆς Μητρόπολης, «καθιστώντας τήν... κέντρο πολυσυλλεκτικό ὅπου εὑρίσκαν καταφύγιο ἀνήσυχτα πνεύματα μή εὐδοκιμοῦντα σέ ἄλλα ἐκκλησιαστικά κλίματα».

Στό πολυσυλλεκτικό αὐτό κέντρο, ἀπό τὰ λίγα στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μαζεύτηκαν οἱ διάσπαρτες διαστροφές, οἱ τύποι, πού εἶχαν προδώσει τόν ἀνδρισμό τους καί κυκλοφοροῦσαν μέ γυναικεῖα ὀνόματα, προκαλώντας πότε τή χλεύη καί πότε τή μαχητική ἀντίδραση τῆς εὐρύτερης, λαϊκῆς μάζας. Τό ὅτι ὁ Βόλος εἶχε καταντήσῃ ἄσυλο καί φυτώριο τέτοιων ρασοφόρων, ἐπιβεβαιώνεται ἀπό τίς ὑπεύθυνες μαρτυρίες σοβαρῶν παραγόντων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καί ἀπό τούς σχολιασμούς, πού ἔκανε καί κάνει ἴσαμε σήμερα τό ἀνήσυχο λαϊκό στοιχεῖο. Καί ἄς μή προκαλοῦνται τόσο ὑπερφίαλα οἱ δημοσιογραφικοί κάλαμοι, γιατί ἂν πυροδοτηθοῦν, ἔχουν πολλά καί καυτά ντοκουμέντα στή φαρέτρα τους.

Καί, ὅπως τό λέει ὁ ἐπιμελητής τοῦ ἐπαίνου, οἱ τύποι αὐτοί δέν μπορούσαν νά εὐδοκίμησουν σέ ἄλλα ἐκκλησιαστικά κλίματα. Ἦταν, παντοῦ, ἀπορριπτέοι καί ἀποδιοπομπαῖοι.

* * *

Σέ παρόμοιο χαλκεῖο ὑπερβάλλουσας ψευδολογίας δουλεύει τό κείμενό του καί ὁ ἐγκωμιαστής, πού ἐμφανίστηκε ἀνώνυμα καί μέ τήν ἔνδειξη «τό ἄρθρο τῆς Συντάξεως» στό περιοδικό «Ἐκκλησία». Λές καί αὐτοί, πού θά διάβазαν «τό ἄρθρο» δέν ἔχουν ζήσει στήν Ἑλλάδα καί δέν γνωρίζουν, ἀπό πρῶτο χέρι, τό μονοπάτι, ἀπό τό ὁποῖο ἀναρριχήθηκε ὁ Χριστόδουλος στίς περιοπτες ἐκκλησιαστικές θέσεις.

Γράφει, λοιπόν:

«Ἦταν μόλις 35 ἐτῶν ὅταν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ ἐπικεφαλῆς τόν νέο τότε Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφεῖμ, τόν ἀνεβίβασε στό

Ἀρχιερατικό ἀξίωμα καί τόν κατέστησε Μητροπολίτη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ. Ἐμπιστεύθηκε στούς νεανικούς του ὠμούς τά ὄνειρα καί τίς προσδοκίες μιᾶς Ἐκκλησίας πού ἔβγαине ἀπό μία ἐκ τῶν πιό δύσκολων περιόδων τῆς νεότερης ἱστορίας της, ἀναζητώντας τό νέο πνεῦμα, τίς καινούργιες ιδέες, τά χαρισματοῦχα πρόσωπα πού θά τήν ἔκαναν καί πάλι οἰκεία στούς ἀνθρώπους, ἀγωνιστική, σύγχρονη, δυναμική...».

Ὅλοι γνωρίζουν, ἀκόμα καί τά μικρά παιδιά ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅτι ὁ Χριστόδουλος μπῆκε στή Μητρόπολη Δημητριάδος ἀπό τό παράθυρο, ὡς κλέπτης καί κάθησε σέ θρόνο, πού δέν τοῦ ἀνῆκε. Καί τώρα, ὕστερα ἀπό τριάντα χρόνια, ὁ ἀσυνείδητος καί ἀνεύθυνος κόλακας του τολμάει νά ὑποστηρίξει, πῶς ὁ Χριστόδουλος πέρασε τήν πύλη τῆς ἀρχιερατείας καί ἔγκαταστάθηκε στήν ἔδρα τῆς Μητρόπολης Δημητριάδος ὡς ἥρωας, ἐπιφορτισμένος μέ τήν ἀποστολή νά σώσει τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα ἀπό τόν τυφώνα καί νά φέρει τό νέο πνεῦμα καί τίς καινούργιες ιδέες, ἐκεῖ, πού ἐπικρατοῦσε ἡ μούχλα τῆς στείρας συντήρησης.

Γιά ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Καί ἡ ἀλλοίωση τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καί τό ψέμα, ἔχουν ὅλα καί κάποιο ὄριο. Ὁ ψεύτης δέν ἔχει μπροστά του, ἀνοιχτό τό γήπεδο, ὥστε νά τρέχει ἀκράτητος καί νά σύρει στήν ἀπάτη τούς θεατές του ἢ τούς ἀναγνώστες του. Τό ὅτι ὁ Χριστόδουλος εἰσόρμησε ἀνώμαλα στήν Ἐκκλησία τοῦ Παγασσητικοῦ, τό ὁμολόγησε ὁ ἴδιος, σέ στιγμή συνειδησιακῆς κρίσης, ὅταν, μετά τήν ἀνοδό του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, ἔδινε,

τή μία μετά τήν ἄλλη, τίς συνεντεύξεις καί ἔστηνε τό προφίλ τοῦ μεγάλου ἐκκλησιαστικοῦ ἀναστήματος. Τότε εἶπε, ὅτι ἡ παρουσία του στό Βόλο δέν ἦταν ὁμαλή, ἐξ αἰτίας τῆς ἀντικανονικῆς ἀπομάκρυνσης τοῦ Μητροπολίτη Ἠλία. Καί ἀναγνώρισε, πῶς αὐτή ἡ μετάβαση ἔκανε δύσκολη τήν προσαρμογή του καί τήν καταξίωσή του στή συνειδηση τοῦ πληρώματος. Ἀλλά, συνέχισε, μέ τήν προσπάθειά του καί μέ τή δημόσια ἀναστροφή του, ξεπεράστηκε ἡ δυσκολία καί ἀνοίξε ἡ γραμμή ἐπικοινωνίας μέ τό λαό.

Ὅταν ὁ Χριστόδουλος συνειδητοποίησε καί βίωσε ὡς ἀνώμαλη τήν εἰσβολή του στή Μητρόπολη, πού δέ διατελοῦσε «ἐν χρεῖα», πού βρῆκε τό κουράγιο ὁ ἐγκωμιαστής του νά τήν παρουσιάσει ὡς σωστική ἐπέμβαση σέ περιοχή, πού ζοῦσε σέ ἱστορική ὑποβάθμιση;

Θά παραθέσω καί ἕνα δεύτερο ἀπόσπασμα:

«Ἡ τριαντάχρονη πορεία ἦταν καταρχήν πορεία ἀγάπης. Ὁ Μακαριώτατος κοίταξε τούς ἀνθρώπους στά μάτια μέ τή δική του καθαρή ματιά, ἔχοντας πάρει τήν ἀπόφαση νά γίνει ἕνα μέ τίς χαρές καί τίς λύπες τους. Ποτέ δέν κοίταξε τό ποίμνιό του ἀφ' ὑψηλοῦ, ποτέ δέ διαχώρισε τούς ἀνθρώπους σέ πρώτης ἢ δευτέρας ποιότητος, ἀνάλογα μέ τή μόρφωση ἢ τό κοινωνικό τους επίπεδο. Ἀντιθέτως, δέ δίστασε νά προσαρμοστεῖ στό επίπεδο τοῦ καθενός, νά διαλεχθεῖ μέ ὅλους, ν' ἀνοίξει τήν πόρτα τῆς καρδιάς του σέ ὅλους ἐκείνους, πού ἀναζητοῦσαν καί ἀναζητοῦν παρηγοριά, στηρίγματα, ἐλπίδα, βοήθεια, ψυχολογική ἐνίσχυση, συμπαράσταση στούς ἀγῶ-

νες, έναν πατέρα πού δέ θά διστάσει νά πολεμήσει γιά τά δίκαια αίτήματά τους. Έδωσε στους ανθρώπους αγάπη καί κέρδισε τή λατεία καί τήν έμπιστοσύνη τους. Κυρίως τό έργο τής αγάπης στράφηκε πρὸς τούς νέους, στους όποίους άπευθύνθηκε χωρίς "κόμπλεξ" καί περιστροφές, αλλά μέ τήν ρεαλιστική παρρησία εκείνου πού δέ διστάζει νά όμολογήσει τά λάθη, ν' αναλάβει τς εϋθύνες καί νά χαράξει νέους δρόμους αλήθειας καί δικαιοσύνης, έπειδή ό ίδιος εΐναι άνεπιτήδευτος καί άυθεντικός».

Βερμπαλισμός άτέλειωτος, πού λειτουργεί μόνο ως άσανσέρ κολακείας. Στόχος του ή ίκανοποίηση τών φιλοδοξιών του άποδέκτη τών έπαίνων. Προσπαθεΐ νά τόν άνυψώσει στά νεφελώματα τής έωσφορικής έπαρσης καί νά τόν κάνει νά αισθανθεΐ τήν εϋφορία του σωτήρα τής έλληνικής Έκκλησίας καί όλόκληρης τής ανθρωπότητας.

Νά έκτιμήσει κανείς τήν πρόκληση αϋτή (πού άθέσμως χαρακτηρίστηκε τιμητική) καί τό υπερφούσκωμα του, ήδη, υπερτροφικού έγωΐσμου του κ. Χριστόδουλου, ως έμπνευση καί πρωτοβουλία του περιβάλλοντός του; Ός άναγκαία υπέρβαση του μέτρου καί τής εϋπρέπειας καί ως αναπόφευκτη χορήγηση αύξημένης δόσης του ψυχοφάρμακου τής κολακείας, γιά νά άντιμετωπιστούν οι σημερινές άπανωτές έκρήξεις μειονεξίας του καί τά δημοσιοποιημένα δείγματα τής έντονης κατάρθλιψής του;

"Η νά χρεώσει τήν όλη όργάνωση τής παράστασης, ως σχεδιασμό καί χορογραφία καί έκτέλεση στον ίδιο τόν Άρχιεπίσκοπο, πού θέλησε νά έκμε-

ταλλευτεΐ τά «τριαντάχρονα» τής άρχιερατείας του καί νά έμφανιστεΐ ως ό ήγέτης μέ τς άναπαλλοτρίωτες περιγαμνές; Βέβαια, δέν παρέλειψε ό Χριστόδουλος νά διακηρύξει, πώς ή «ταπεινοφροσύνη» του δέν του έδινε τό κουράγιο νά άποδεχτεΐ, στό παρελθόν, τέτοια τιμητική έκδήλωση. Καί μόνο ύστερα από τήν επίμονη παράκληση έκ μέρους τών έκλεκτών(!) συνεργατών του έστερξε νά παρουσιαστεΐ δημόσια τό έργο του. Καί τήν παρουσίαση αϋτή τή θεωρεΐ, ότι πραγματοποιεΐται άποκλειστικά καί μόνο, «πρὸς δόξαν τής Έκκλησίας»(!!!).

«*Η συγκεκριμένη σας ενέργεια δεικνύει τήν πίστη καί τήν αγάπη σας πρὸς τήν Έκκλησία καί τήν έλαχιστότητά μου. Προσεύχεσθε μόνον εΐς τόν Πανάγαθον Θεόν έτσι ώστε νά άνταπεξέλθω στό δυσβάστακτο έργο πού Έκεΐνος μου άνέθεσε.*

Παρά τό γεγονός, ότι θεωρώ υπεربολική γιά μέ τήν πρωτοβουλία σας, ώστόσο φοβοῦμαι ότι τυχόν άρνησή μου θά συναντήσσει τήν εϋλογη αντίδρασή σας. Γι' αϋτό καί άποδεχόμενος τήν τιμή σας εύχαριστώ γι' αϋτήν. Εϋχομαι δέ ό Δομήτωρ Κύριος ήμῶν Ίησοῦς Χριστός νά εϋλογεΐ τή ζωή καί τό θεάρεστο έργο σας έν υγεία καί πνευματικῇ εϋφροσύνῃ».

Δέ πιστεύω ότι θά βρεθεΐ άναγνώστης τών αϋτοθαυμαστικών αϋτών παραγράφων, πού δέ θά διαγνώσει άθεράπευτη οΐηση καί βαρεία ύποκρισία. Ό κ. Χριστόδουλος δέ θά ήθελε(!!!) νά στηθεΐ στήν έπίσημη καρέκλα του καί νά άκούσει τόν κολακευτικό μονόλογο, αλλά άποδέχτηκε αϋτή τήν εϋτελιστική περιπέτεια, μόνο καί μόνο γιά νά δοξαστεΐ ή Έκκλησία καί γιά νά μή

πικραθοῦν οἱ κόλακές του.

Ἄν ἦταν καί ἄλλες τόσες οἱ κόλα-
κεῖες, φυσικά δέ θά τίς ἀπέκρουε. Πῶς
νά στενοχωρήσει τούς κόλακες;

* * *

Κατά ἰδιότυπη ἱστορική σύμπτωση,
τόν καιρό, πού ἐξελισσόταν στόν
«Παρνασσό» τό κολακευτικό συμπό-
σιο, οἱ ἀνομίες καί οἱ ἀντικανονικότη-
τες καί οἱ παρασκηνιακές διαπλοκές
τοῦ Χριστόδουλου ἔβγαιναν καθημε-
ρινά στή φόρα καί ἔπνιγαν τήν ἠθική
εὐαισθησία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πλη-
ρώματος.

Ἡ ἀντιμαχία του μέ τήν Κωνσταντι-
νούπολη ἔδειχνε, πῶς, τυπικά, εἶχε
λήξει, ἀλλά οἱ πάντες γνώριζαν, ὅτι τό
ρῆγμα ὑπῆρξε τόσο βαθύ, πού δέν πρό-
κειται νά γιατρευτεῖ, ὅσο ζεῖ ὁ Χριστό-
δουλος.

Ἡ εἰσβολή τῶν ὁμοφυλόφιλων στό
κύκλωμα τῆς ἀρχιερωσύνης καί τῆς ἱε-
ρωσύνης ἦταν καί παραμένει τό πελώ-
ριο σκάνδαλο, πού δέν τό ἀντέχει τό
συνειδητοποιημένο ἐκκλησιαστικό σῶ-
μα καί πού, ἀκόμα, δέν τό παρατρέχει
ἀσχολίαστο ἡ εὐρύτερη λαϊκή μάζα. Οἱ
ἀντιδράσεις εἶναι ἰσχυρές καί τά σχό-
λια ἐπίμονα. Οἱ ἐφημερίδες ἔγραφαν
καί συνεχίζουν νά γράφουν καί νά ἀ-
φήνουν ὑπονοούμενα γιά τό πρόσωπο
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Οἱ τηλεοράσεις
ἐμφανίζουν, συνεχῶς, ἀνοιχτό τό βοῦρ-
κο καί δακτυλοδεικτοῦν ὡς προστάτη
καί ὑποστηρικτή τῶν ὁμοφυλόφιλων
δεσποτάδων τό Χριστόδουλο. Τόν ἐγ-
καλοῦν, ὅτι φτάνει στόν ἐκπεσμό νά
μεθοδεύει μαϊμούδες ἐκκλησιαστικές
δίκες, γιά νά τούς καλύπτει καί νά τούς
ἔχει στό πλάϊ του, ὡς στενοῦς φίλους
καί συνεργάτες.

Ἡ ἀρχιεπισκοπική χλιδή ἀποτελεῖ,

ἐπίσης, σταθερή πηγή σκανδαλισμοῦ
καί ἀντιδράσεων. Τά ρεπορτάζ τόν
παρουσιάζουν ὡς ἐραστή τῶν βαρύτι-
μων ἀμφίων καί ὡς ἐπιδειξία τοῦ ἁμε-
τρου πλούτου.

Καί, στά ἐνδιάμεσα τῶν βαρύτατων
αὐτῶν «κατηγορῶ», πού ἐγκαλοῦν καί
σφυροκοποῦν, χρόνια τώρα, τόν Ἀρ-
χιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, διακρίνει κανεῖς,
ἐγκατεσπαρμένα, τά ποικίλα ὀλισθή-
ματα τῆς γλώσσας του ἢ τῆς συμπερι-
φορᾶς του, πού, σέ καθημερινή βάση,
τόν μειώνουν καί τόν ἀποδεικνύουν
ἀσυνεπῇ καί ἀφερέγγυο.

Βουνό οἱ καταγγελίες. Ἀποκαλυ-
πτικά τά στοιχεῖα. Σκανδαλισμένες οἱ
συνειδήσεις. Ἀλλά οἱ κόλακες δέν εὐ-
αισθητοποιήθηκαν νά τίς μνημονεύ-
σουν, γιά νά δώσουν, μέ ἀκρίβεια, τό
ἱστορικό στίγμα τοῦ κ. Χριστόδουλου.
Οὔτε, πολύ περισσότερο, διανοήθη-
καν, πῶς χρέος τους εἶναι νά τίς ἀντι-
κρούσουν. Τίς προσπέρασαν περιφρο-
νητικά καί ἀρκέστηκαν νά ὑμνήσουν
τόν ἄρχοντα Χριστόδουλο, πού, ἀκόμα
καί μέσα στήν πάνδημη κατακραυγή,
συνεχίζει τό «δημιουργικό»(!!!) του
ἔργο.

Καί αὐτή ἡ συμπεριφορά τῶν εὐ-
καιριακῶν ἢ τῶν ἰδιοτελῶν ὑμνητῶν
προβληματίζει, ἀλλά δέν ἐκπλήσσει.
Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ ἐξ ἰδιοτέλειας
κόλακες προσπερνοῦν, μέ παράτολμα
ἄλματα τίς κραυγαλέες ἀδυναμίες τῶν
προσώπων, πού θέλουν νά ἐξυμνή-
σουν καί ἐνσωματώνουν στό ἐγκώμιό
τους μύθους τελειότητας καί ἡρωϊ-
σμοῦ.

Ἐκεῖνο, πού αἰφνιδιάζει καί κάνει
τόν ἀναγνώστη νά παγώνει κυριολε-
κτικά, εἶναι ἡ, πέρα ἀπό κάθε ὄριο, ἀ-
λαζονική ἀντιμετώπιση τῶν ἐπικριτῶν

του από τόν ίδιο τόν κ. Χριστόδουλο. Μέ μιά αυτοπεποίθηση, πού προδίδει άθεράπευτη Ξπαρση, έκτινάσσει στά ύψη τοῦ άπρόσιτου μεγαλείου τόν έαυτό του καί ταπεινώνει, ΐσαμε τήν πλήρη έξουθένωση, έκείνους, πού έκφράζουν, μέ σκληρή κριτική, τήν άγωνία τους γιά τήν πορεία τής Όρθόδοξης έλληνικής Έκκλησίας μας. Ό Χριστόδουλος εΐναι τό μεγάλο άνάστημα καί έκείνοι, οί νάνοι.

Μιλώντας, στή σκηνοθετημένη έκδήλωση, γιά τήν άρχιερατική του σταδιοδρομία καί γιά τά όράματά του, εΐπε, άνάμεσα σέ άλλα:

«...Δέν άργησα καθόλου νά συνειδητοποιήσω ότι όσο βαρύτιμος καί νά φαίνεται ό σάκκος τοῦ Έπισκόπου, δέν ντύνει, αλλά ξεγυμνώνει. Δέν άναφέρομαι στήν έκθεσή σου στά μάτια τοῦ κόσμου. Τό βλέπεις άσφαλώς πολύ σύντομα καί αυτό: ό κακόπιστος καί ό άρνητής έχουν άνάγκη νά σέ διασώρουν, γιά νά βροῦν στή δική σου μείωση τή δική τους δικαιολόγηση».

Ό άρχιεπισκοπική αυτή φράση άναλύεται στό εξής φάσμα:

Τό ήθικό, τό μορφωτικό καί τό ίεραποστολικό άνάστημα τοῦ κ. Χριστόδουλου βρίσκεται σέ μιά άμάχητη ύπεροχή. Εΐναι μέγεθος, πού ξεπερνάει τούς πάντες. Κανένας δέν κατορθώνει, άν δέν κινηθεΐ ύπουλα καί ύποπτα, νά προβληθεΐ πλάϊ του. Κανένας δέν μπορεΐ νά συγκριθεΐ μαζί του. Καί όσοι φιλοδοξοῦν νά τεντώσουν τή νανώδη ύπόστασή τους καί νά άναμετρηθοῦν μέ τόν κολοσσό τής άρετῆς καί τής πνευματικής ίσχύος Χριστόδουλο, μπαίνουν στόν πειρασμό νά κατεδαφίσουν (πράγμα, πού δέν τό μποροῦν) τό άρχιεπισκοπικό κύρος, γιά νά προ-

βληθεΐ καί νά έντυπωσιάσει ή δική τους παρουσία.

Ένας σοβαρός καί συνειδητοποιημένος ήγέτης δέ διακινδυνεύει μιά τέτοια, δημόσια πρόκληση. Άκόμα καί στήν περίπτωση, πού κατατρύχεται άπό τίς νοσηρές φιλοδοξίες του, ξέρει νά φυλάγεται καί νά μήν έκτίθεται σέ άνόητους άutoθαυμασμούς.

Ένας ποιμένας τής Έκκλησίας, σφραγισμένος μέ τή διδαχή καί τό παράδειγμα τοῦ Ίησοῦ Χριστοῦ, δέν έκτροχιάζεται σέ άutoέπαινο καί σέ ύποτίμηση τών άδελφών του, μελών τής Έκκλησίας καί κοινωνών στά δωρήματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ό φαρισαϊκή Ξπαρση εΐναι γι΄ αυτόν ξεπεσμός. Καί ό άutoέπαινος, θανάσιμη άμαρτία.

Γιά τό Χριστόδουλο, όμως, ή ταπείνωση εΐναι μόνο θέμα κηρύγματος καί όχι ύπόμνηση χρέους. Λόγος, πού μπορεΐ νά άπευθύνεται στίς μάζες, καί όχι στόν «ήγεμόνα».

Έτσι, όλόκληρος ό όγκος τής έναγώνιας κριτικής, πού άσκοῦν ειδικοί έπιστήμονες καί μέλη τής Έκκλησίας, παραπέμπεται στόν κάδο τών άπορριμμάτων. Καί τό εΐδωλο Χριστόδουλος θυμιάζεται καί άutoθυμιάζεται, ως ό άκατάλυτος βράχος.

* * *

Έκ τών πραγμάτων άποδεικνύεται, ότι ή χρήση τής κολακείας, ως ψυχοφάρμακου, ίκανοῦ νά θεραπεύσει τή μελαγχολία τοῦ κ. Χριστόδουλου, έχει τά αντίθετα άποτελέσματα. Στήν ύπερτροφική Ξπαρση προσφέρονται βιταμίνες, ίκανές νά άνεβάσουν άκόμα περισσότερο τό δείκτη τής επικινδυνότητας. Καί νά εμφανίσουν ένα τέρας έγώισμού, ίκανοῦ νά όνειρεύεται καί νά

«ΥΓΕΙΑΝ ΕΧΟΜΕΝ...».

ήν προπολεμική περίοδο, ίσως και λίγο πριν ή λίγο μετά, τότε πού τὰ σημερινὰ μέσα ἐπικοινωνίας ἦταν εἴτε ἀνύπαρκτα εἴτε στὰ σπάργανα εἴτε καὶ ὄχι πολὺ προσιτά, ὁ πολὺς ὁ κόσμος γνώριζε ὡς μοναδικὸ μέσο ἐπικοινωνίας τὴν ἐπιστολή (τὸ γράμμα) καὶ τὸν ταχυδρόμο. Κάνοντας χρῆση αὐτοῦ τοῦ μέσου οἱ ὀλιγογράμματα ἀλλὰ γεμάτες σοφία γερόντισσες τῶν χωριῶν μας, ἰδίως τῶν ἀπομονωμένων καὶ ἀπομακρυσμένων, ἄρχιζαν τὶς ἐπιστολές, πού ἔστελναν στοὺς συγγενεῖς καὶ γνωστοὺς τοὺς τῶν πόλεων, μὲ τὴν παρακάτω στερεότυπη φράση:

«Υγείαν ἔχομεν καὶ υγείαν ποθοῦμεν καὶ δι' ὑμᾶς». Καὶ αὕτῃ τῇ φράσῃ τὴν θεωροῦσαν ἀπολύτως ἀπαραίτητη. Κάτι πού δὲν ἔπρεπε νὰ λείπει ἀπὸ καμμιά ἐπιστολή. Ἀποτελοῦσε κανόνα ἀπαράβατο. Καὶ ἔπρεπε ὅπωςδῆποτε νὰ εἶναι ὁ ἀπαραίτητος τίτλος. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ὁμως ἄρχιζε ἡ μελαγχολικὴ ἀφήγηση καὶ ἐξιστό-

— . — . — . — . — . — . — . — . —
 ἔχει ὡς μόνο στόχο ζωῆς τὴν «Ἡρωστράτεια δόξα».

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
 ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

ρηση τῶν γεγονότων: «Καὶ πού λές δὲν πᾶμε καλά, εἴμαστε ὅλοι χάλια...». Ἀλλὰ ὁ τίτλος, τίτλος!

Αὐτὲς οἱ σκέψεις ἤλθαν ἀυθόρμητα στὸ μυαλό μου, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ ὀρισμένα περιστατικά, πού ἐκτυλίσσονται, καὶ δυστυχῶς ἐπαναλαμβάνονται, στὸν ἐκκλησιαστικὸ μας χώρο καὶ μᾶς ὀδηγοῦν στὴ θλιβερὴ καὶ κοινὴ διαπίστωση, ὅτι ὅσο προχωροῦμε στὴ σημερινὴ ἐποχὴ, τὴν ἐποχὴ τῆς παγκοσμιοποίησης καὶ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ, τόσο πιὸ πολὺ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ὑπερώου τῆς Πεντηκοστῆς. Καὶ ἐνῶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας κατάσταση παρουσιάζεται πρὸς τὰ ἔξω ὅτι καλύπτει πλήρως τὸν παλιὸ τίτλο τῶν ἐπιστολῶν τοῦ «Υγείαν ἔχομεν», ὅσοι ἔχουν ἰδιαίτερη προσέγγιση στὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα καὶ ἀνησυχοῦν καὶ πονοῦν γιὰ τὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας μας, συνεχίζουν μὲ ἀγωνία τὴν ἀνάγνωση τῶν ἐπόμενων στίχων τῶν ἐπιστολῶν, μὲ τοὺς ὁποίους, μετὰ τὸν παραπάνω ἀπαραίτητο καὶ τυπικὸ τίτλο, διαπιστώνεται ὅτι «Δὲν πᾶμε καλά».

Ἐνδεικτικὴ παράθεση ὀρισμένων ἀπὸ τὰ παράδοξα φαινόμενα θὰ ὀδη-

γήσει και ἔμᾱς στήν ἀναγκαία δι-
 ἀπίστωση ὅτι ἀπέχουμε πολύ, και ὅσο
 περνάει ὁ χρόνος περισσότερο, ἀπό
 τὸν ἀνούσιο τίτλο τοῦ «Υγίαν ἔχο-
 μεν».

1. Ἡ ἐκκλησιαστική μας διοίκηση,
 και παλιότερα και τώρα, ἔχει ἐμπλα-
 κεῖ, ἴσως ἡθελημένα, ἴσως και ἀθέ-
 λητα, σὲ νοοτροπία ἐκκοσμίκευσης.
 Πρωτοβουλίες και συμπεριφορές, ξέ-
 νες πρὸς τὸ πνεῦμα και τὴ ζωὴ τῆς
 Ἐκκλησίας, ταυτίζονται ἀπόλυτα μὲ
 ἀνάλογες δραστηριότητες τῆς κοσμι-
 κῆς ἐξουσίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἁλ-
 λοιώνεται ὁ χαρακτήρας τῆς ἀπο-
 στολῆς τῆς και νὰ πλῆττεται τὸ κύρος
 τῆς. Δὲν θὰ συγκεκριμενοποιήσουμε
 τὰ γεγονότα, οὔτε θὰ ἐξειδικεύσουμε
 τὶς περιπτώσεις. Ἀρκεῖ ἡ καθημερινὴ
 ἐπισκόπηση τῆς ἔντυπης και ἡλε-
 κτρονικῆς δημοσιογραφίας πρὸς δια-
 πίστωση αὐτῆς τῆς κοινῆς συμπό-
 ρευσης.

2. Σὲ ιδιόρρυθμες συμπεριφορές
 κληρικῶν, ἀκόμη και μεγαλόσχημων,
 ἀκόμη και σὲ θέματα ἠθικῆς τάξης, ἡ
 ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἐμφανίζει
 ἀνεξήγητη διστακτικότητα. Καὶ ἀντί,
 μόλις περιέρχονται σὲ γνώση τῆς «ὀ-
 ποθενδήποτε» περιστατικὰ και συμ-
 περιφορὲς αὐτοῦ τοῦ εἶδους, νὰ προσ-
 παθεῖ μὲ τὰ θεσμοθετημένα ὄργανά
 τῆς νὰ διερευνήσει τὰ καταγγελ-
 λόμενα γιὰ νὰ διαγνώσει τὴ βασιμό-
 τητα ἢ μὴ αὐτῶν τῶν καταγγελιῶν,
 πολλὰς τῶν ὁποίων μάλιστα προέρ-
 χονται και ἀπὸ παράγοντες τοῦ ἐκ-
 κλησιαστικοῦ χώρου, ἐντούτοις βλέ-
 πουμε μὲ εὐλογη ἀπορία νὰ ἐπιδει-
 κνύει ἀδιαφορία και ἀδράνεια ἢ νὰ

ἀκολουθεῖ παρελκυστικὲς τακτικὲς
 και μεθοδεύσεις, μὲ τὸ ἐντεῦθεν ἀπο-
 τέλεσμα δικαιολογημένα νὰ καλλι-
 εργεῖται ἡ ἀμφιβολία και ὁ προβλη-
 ματισμὸς στὸ ποίμνιο.

3. Ἡ παραβίαση τῶν Ἱερῶν Κανό-
 νων ἀποτελεῖ μιὰ μελανὴ σελίδα στὴ
 νεότερη ἐκκλησιαστικὴ μας ἱστορία.
 Δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ἐκλο-
 γῶν και μεταθέσεων Ἀρχιερέων, πού
 φέρουν τὸ στίγμα τῆς ἀντικανονι-
 κότητας. Καὶ δὲν θὰ παύσουμε νὰ
 ἐπαναλαμβάνουμε, σὲ κάθε εὐκαιρία
 και δὲν θὰ σταματήσουμε νὰ ὑψώ-
 νουμε στὸ σημεῖο αὐτὸ ἔντονη τὴ φω-
 νὴ τῆς διαμαρτυρίας, πού εἶναι και
 φωνὴ ἀγωνίας τοῦ εὐσεβοῦς πληρώ-
 ματος, γιὰ τὶς κραυγαλέες ἀντικα-
 νονικότητες τῆς «ἐκπτώσεως» τῶν δώ-
 δεκα Ἀρχιερέων και τῆς «ἀκοινω-
 νησίας» στὴ συνέχεια τῶν τριῶν. Ἡ
 πρωτοβουλία γι' αὐτὲς τὶς ἀντικανο-
 νικότητες, ἀλλὰ και ἡ διαιώνισή τους,
 ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερο σύγχρονο
 ἐκκλησιαστικὸ ἀτόπημα, τὸ ὁποῖο ὁ
 ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς τοῦ μέλ-
 λοντος θὰ τὸ μεταφέρει και θὰ τὸ προ-
 βάλλει στοὺς ἐπιγενομένους ὡς τὸ τρα-
 γικότερο παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴ.
 Καὶ ὅσο ἡ κατάσταση αὐτὴ διαιω-
 νίζεται μὲ τὴν ἀνοχὴ ὅλου τοῦ Σώμα-
 τος τῆς Ἱεραρχίας, και ὅσο ἡ διοίκηση
 τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀναλαμβάνει
 πρωτοβουλία γιὰ τὴν ἀποκατάσταση
 αὐτῶν τῶν ἀντικανονικοτήτων, ὄχι
 γιὰ τὴν προσωπικὴ δικαίωση τῶν δι-
 ωχθέντων ἀλλὰ προεχόντως γιὰ τὸ
 κύρος τῆς ἰδίας τῆς διοικούσης Ἐκ-
 κλησίας, τόσο θὰ κλονίζεται ἡ ἐμπι-
 στοσύνη τοῦ πληρώματος στοὺς Ποι-

μένες του. Και οι κατέχοντες τις έδρες αυτές Μητροπολίτες, αλλά και οι διάδοχοί τους, θα φέρουν έσαει το στίγμα της άντικανονικότητας.

4. Πολλές από τις θρησκευτικές τελετές και έπετειους έχουν αποβάλει ένπολλοις τόν έκκλησιαστικό τους χαρακτήρα. Αυτό αποτελεί κοινή διαπίστωση. Και όπως χαρακτηριστικά έγραφε λόγιος ιεράρχης «έχουμε μεταφερθεί από την ατμόσφαιρα της Πεντηκοστής στη φαντασμαγορία της τελετής». Πολλές οι περιπτώσεις. Θα έστιάσουμε, όμως, σήμερα την άναφορά μας σε μιá από τις τελετές αυτές και ειδικότερα στο μυστήριο του γάμου, το όποιο, ένω κατά την αποστολική ρήση αποτελεί «μυστήριο μέγα», στις ήμέρες μας τελει ύπό την άγρυπνη έπιτήρηση και καθοδήγηση των κανόνων της έμπορικότητας και της κοσμικότητας, με τις προκλητικές άμφιέσεις και τá λοιπά συναφή. Και στο σημείο αυτό θα θέλαμε να έπισημάνουμε την εύθύνη και το μεγάλο βαθμό συμμετοχής της ίδιας της εκ-

κλησιαστικής διοίκησης, ή όποια με τη στάση της, με την παρουσία και τις οικειότητες των έπισκόπων της και με τις κάθε είδους σκοπιμότητες και άνοχές της, έμφανίζεται να δέχεται και να έπικροτεί όλες αυτές τις έκκοσμιευμένες συμπεριφορές.

ΕΠΙΜΕΤΡΟ Περιορίζουμε έπιλεκτικά τά παράδοξα φαινόμενα στις παραπάνω άναφορές μας. Και δέν χρειάζεται ιδιαίτερη βάσανος να καταλήξει κανείς στο συμπέρασμα ότι «Δέν πάμε καλά». Η διοικούσα Έκκλησία πρέπει να προβληματιστεί σοβαρά. Να άνησυχήσει για αυτές τις έκτροπές από την έκκλησιαστική τάξη και να σπεύσει, όσο είναι ακόμα καιρός, να έπαναφέρει τά έκκλησιαστικά μας πράγματα στην κανονική τους πορεία, ώστε να μπορούμε πλέον «μετά καθαρού συνειδότος» να χρησιμοποιούμε τόν τίτλο των παλιών έπιστολών των γιαγιάδων μας «Υγείαν έχομεν...».

Σύν.

Παπα-Γιάννη

Δέν έχουν μόνο οι δημοσιογράφοι κασέτες, πού καΐνε δικαστές και ρασοφόρους. Έχω και έγώ κασέτες, πού καΐνε και δικαστές και δεσποτάδες.

Άμα πís βγάλω, θά στάξουν μαύρο δάκρυ πολλά μεταξωτά ράσα.

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, μέ ὕφος ἀμήχανο καί μέ ἐπιχειρήματα, ἀντλημένα ἀπό τό σακκούλι τοῦ ψεύδους, ἐπιχείρησε νά πείσει τοὺς δημοσιογράφους καί, σέ προέκταση, τό ἀνήσυχο πλῆθος, ὅτι δέν ἔχει καμμιά εἰδική σχέση μέ τό ρασοφόρο, πού κατηγορεῖται, ὅτι ἐμπλέκεται σέ μηχανισμούς δωροδοκίας δικαστῶν, μέ στόχο τήν ἀποφυλάκιση ἐμπόρων ναρκωτικῶν.

Τόν Ἀρχιεπίσκοπο τόν καίει ἡ δήλωση τοῦ συνασκητῆ του στήν Ἀδελφότητα τῆς Χρυσοπηγῆς καί συνοδοιπόρου του, Μητροπολίτη Αἰγιαλαίας Ἀμβροσίου.

Παραθέτουμε στό ἀκέραιο τή δήλωση τοῦ κ. Ἀμβροσίου καί ἐπισυνάπτουμε καί μερικά, δικά μας, σχόλια.

«Ὁχι μόνο ἐκπληξη ἀλλά καί βαθύ πόνο μᾶς προκάλεσε ἡ εἶδηση, ὅτι σέ κύκλωμα, πού "δούλευε" γιά τήν ἀποφυλάκιση ἐμπόρων ναρκωτικῶν ἐμπλέκεται καί κάποιος κληρικός τό ὄνομα τοῦ ὁποίου δέν ἀνακοινώθηκε ἀκόμη. Ὡστόσο ἡ περιγραφή τῶν δημοσιογράφων δίδει ἕνα περίγραμμα, πού ὁδηγεῖ σέ γνωστό συγκεκριμένο πρόσωπο. Αὐτό τό πρόσωπο, μερικά χρόνια πρίν, μέ τήν προκλητική του ἐμφάνιση σέ τηλεοπτικό δίκτυο (ὡς κληρικός νησιωτικῆς Μητροπόλεως στή νοτιοδυτική Ἑλλάδα) εἶχε κατασκανδαλίσει τό Πανελλήνιο. Ἐκτοτε -δυστυχῶς- κυκλοφορεῖ ἀνενόχλητος, ὁδηγεῖ πολυτέλεστατο αὐτοκίνητο καί ἔχει τήν ἰκανότητα νά διεισδύη στά ἀνώτατα κοινωνικά στρώματα.

Αὐτό ὅμως πού μᾶς θλίβει κατάκαρδα εἶναι τό γεγονός, ὅτι κατ'ὀρθωσεν νά διεισδύσῃ καί στό χωρο τῶν ἑκλεκτῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας.

Πρό καιροῦ ἀπό τόν Μακαριώτατο κ. Χριστόδουλο εἶχε λάβει τό χρίσμα καί ἦταν ἔτοιμος νά καταλάβῃ θέση Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ σθεναρή ἀντίδραση τοῦ ἱεράρχου ἀπό τόν Πειραιᾶ τότε ἀπέτρεψε τόν διορισμό.

Τελευταίως οἱ φῆμες λέγουν, ὅτι ὁ συγκεκριμένος αὐτός κληρικός τώρα εἶναι ἔτοιμος νά καταλάβῃ "χαρτοφυλάκιο", δηλ. σπουδαία διοικητική θέση στήν ἀρχιγραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δέν γνωρίζω πόσο καί ποιές ἀπό τίς "φῆμες" αὐτές εἶναι ἀληθινές. Τήν ἀλήθεια κατέχει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος τώρα καλεῖται νά ἀνασυντάξῃ τίς δυνάμεις του καί νά περιέλθῃ σέ κατάσταση περισυλλογῆς, ὥστε νά ἀνακαλύψῃ καί νά ἀναβαθμολογήσῃ τόν ὑπεύθυνο ἢ τοὺς ὑπευθύνους ἀπό τόν χωρο τῶν Συνεργατῶν του, οἱ ὁποῖοι "θηρεύουν" καί Τοῦ εἰση-

γούνται τέτοια πρόσωπα, πού μόνον νά Τόν ἐκθέτουν γνωρίζουν. Αὐτά τὰ πρόσωπα μάλιστα ἐπ' ἐσχάτων ἐπλεόνασαν στό χώρο εὐθύνης Του.

Τό κακό γιά τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερο, ἐάν ληφθῇ ὑπ' ὄψει τό γεγονός, ὅτι στό κύκλωμα πού "δούλευε" γιά ἐμπόρους ναρκωτικῶν ἐμπλέκεται καί τό ὄνομα Δικηγόρου ἀπό τόν Βόλο, πού κατά καιρούς ἔχει ἀναλάβει τήν υπεράσπιση Μητροπολιτῶν καί, ὡς λέγεται, ἀνήκει στόν κύκλο τῶν φίλων τοῦ Μακαριωτάτου!

Εἶναι πρόδηλο, ὅτι δέν εἶναι ἀρκετό νά ἐπιτιθέμεθα λεκτικά μόνον σέ ὅσους ἔχουν τό "κουσούρι". Πρέπει καί νά κάνουμε κάτι, γιά νά τούς πε-ριορίσουμε. Ἡ γυνή τοῦ Καίσαρος δέν ἀρκεῖ νά εἶναι τιμία, πρέπει καί νά φαίνεται!

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τό δικό μας σχόλιο

1. Ὁ κληρικός, πού ἐμπλέκεται σέ κύκλωμα ὑποπτο, «κατώρθωσε νά διεισδύσῃ καί στό χώρο τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας».

2. Ὁ χώρος τῶν ἐκλεκτῶν εἶναι ἡ στέγη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Καί οἱ ἐκλεκτοί εἶναι ἐπιλογές τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἐπομένως, ἡ προσπάθεια του κ. Χριστόδουλου νά ἀποστασιοποιηθεῖ καί νά προσποιηθεῖ, ὅτι δέν ἔχει καμιά εἰδική σχέση μέ τόν κατηγορούμενο, εἶναι ἀπάτη.

3. Δυό φορές, ὁ ἴδιος ὁ κ. Χριστό-

δουλος προσπάθησε νά προωθήσει τόν κληρικό αὐτό σέ ἐπιτελικές θέσεις τοῦ διοικητικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τήν πρώτη φορά ὁ διορισμός ἀποφεύχθηκε, μέ παρέμβαση τοῦ Πειραιῶς Καλλινίκου. Τή δεύτερη φορά ἡ προσπάθεια βρισκόταν σέ ἐξέλιξη καί τή ματαίωσε ἡ ἔκρηξη τοῦ σκανδάλου.

4. Ἀναφορά γίνεται σέ ἐσωτερικό κύκλωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πού ἐπιλέγουν καί εἰσηγοῦνται στόν Ἀρχιεπίσκοπο «τέτοια πρόσωπα, πού μόνο νά τόν ἐκθέτουν γνωρίζουν». Ὁ ὑπαινιγμός αὐτός λέει πολλά.

5. Γίνεται ἀναφορά καί σέ δικηγόρο τοῦ Βόλου, φίλο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πού «δούλευε γιά ἐμπόρους ναρκωτικῶν» καί «κατά καιρούς ἔχει ἀναλάβει τήν υπεράσπιση Μητροπολιτῶν».

Τά συμπεράσματα μποροῦν νά τά βγάλουν μόνοι τους οἱ ἀναγνώστες μας.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὔλων Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο